

КХАБ ШЕРА РЕМОНТ ЙОАЦАШ БОЛХ БУ ТРАКТОРО

Валла дувцигла йоацаш дика Указ да хланз дукха ха йоацаш юртбоахама техникана доал дара гүлакх тоа дара хьакхьа СССР Лакхехарча Совета Президиумо арадакхьар. Цо йацаш дергда хлара механизатор шийгарча машинага дика гл хьонилга а цу машини овсарелга болх белга.

25 шу да аз тракторист-ла болх бу. Сона сайца да гавалча а геттара дика хов, нагахьа санна даггара трактора йоакхо а еш, ханнахьа цунна эш-шар а деш тракторист хуле, трактори ца йоаш болх дукхагала белген ремонт еш доаду ахча дукха кизигагала хулген.

Надтеречный района «Надтеречный» совхозе болх белх волча сога 1959-ча шера хьаеал цена трактор — «ДТ-54». Чоагала разьа хинна хьанйар аз из. Ца йохийташ мамогга дукхаглен овсарен цунца болх белх лархлар аз.

Ази са помощника Дурдиев Хларонен из трактор тоахка хьакхьа эггара хьалха цунна нийса обкатка елга чоагидир. Инструкце гл аьнна таппара, хьалхарча 70 сахьата низ ца белх, яьсса лелайар оаха из, цунна глдоахш дола дукх тлех-тлехьа гл а хьетийташ. Иштта ший кира дла-дагьла, оахш цунна обкатка нийса ил хиларх дог тийша а долаш, бизза низ гл а бокхиташ болх байта длавар тхо тракторага. Тхоашнара доагала гүлакх дикца тракторага дла а кхоачийташ, цунгара хьабала йиш мел йола пайда хьа а бокхиташ болх белга — иштта кхетадора оаха длабора тхоай декхар.

Оаха тхоай балха гл ухк таппара порядок оттайр: ший смена чакхьелча тхох цьанне шоллагчунга дла-лула хана геттара дикча хьал гл йолаш хила эзар трактор. Влши дла-хьа луча хана массаза а бокхонца

хьаже чакхдоалар тхо тракторага, тоха дечача даьта а теча, длахо йолайолитар болх бе. Трактори болх беча хана тхоашнара ледарло хинна цунна сакхат ца эш-хьийта глреш даиман из дош дег гл доаггара.

Болх беш трактори 40—50 сахьат массаза доакх, хьа а яьхе, центрифуген нувхаш чу ца ухийташ бола хьалхашнара цхарал бул аз. Хадданза тракторага болх нийса байтар дукха хан-ханнахьа хьаж доагор долча системага. Хлара дийнахьа, аьса болх длабала-лехьа, доагара бана чура хохейна млад ценья дла-йокхк, болх беча хана юкье цленбу хьалхашнахьара цхарал. Цох пайда боал балха хана цьанкха а хьовзам ца хилийта.

Цлалкха а ца тулийташ цу чур даьта хувца а хувцаш, кьаста чоагала хьож со фо цлендча моттгала. Сайгара трактор, эшпача таппара йоакхо еш, эшпача гүлакх деш аз лелайар хьаданна беркат ер да: ремонт йоацаш кхьа шера болх бу трактори, цу юкьагала 11.560 гектар кьабла оахам даьд. Хлара шера-шера цу гүлакха хьакхеш 180 сом ахча доллашехьа а, трактора эшпача техникис гүлакхашта цу кхьа шера аз доадаьр деррига а 62 сом мара дац.

Трактор сикха лелайра чот-тах балха овсарел лакхье

а влштлехьаьнна са. Беш болх а боацаш, яьсса дла-юха ухаш трактори йоаш йола ха мамогга кизигагала хилийта глхуш ва со масе хана. Цудухьа ялаташ чучэра балхаш сикденна хана, нормам 7 гектар мара йоацача метте, аз 9—10 гектар чучар. Даггара кьа а хьаеал ца бокхкхача, ара глла боалаш бап цу таппара толам. Сайгара трактора дика доал а деш, кьа чоагала хьийгар. Цьабакьа, совхозе эггара дикчагала трактор сайгара яр хиларх сона хланз дегга чоагала тоам хул, шохашкара тракторага массане а эшпача таппара доал дудалара, аьнна хет.

Хланз, ларххл цу гүлакха Указ а арадаьнадолаш, со теш, хлара тракториста, хлара механизатора шоашкарча техникага мамогга дукхагала а дикчагала а болх байтара шоай беррига низ дла-лурхиларх.

Х. ТАКАЕВ,
«Надтеречный» совхоза тракторист.

Доккхий толамаш даьхад 1961 шера лентно-механически завода коллективо. Шера план ханал хьалха — 29-ча ноябре кхоача а хьа, планна совгла 60 эзар сома продукци арахийташ цо дладахьа шера.

Дика хьалхийгар рационализатораша Пастунова, Малащенко, Луккаева, Янкойча, Корovina, Зайцева, Быкова, Ханукаева. Шера цар еннача 21 рационализаторски пред-

Вай республике чоагала даяржад чурашка хулача нлнана деш дола аскардиози гетеракидози яха котамашта хула лараш. Котамаш ебилга а цар фуаш дегга а юхадетт цу лараша. Уж шаккха лараш котамашта цьан ханна хулаш моттгаш а геттара дукха нйслу. Нагахьа санна котамий кюригашта уж лараш хилча цар дахьаш дола дегг лавлу, цу унах уж йовш хул, хьалха нагахьа санна йокхий хиннача котамеш уж лараш хийтача, цар фуаш кизигагала ду, е влала ца яхаш соц.

Цу шинна лараша цьагарра дарба деш молхаш ца хилар бахьан долаш чоагала даяржа-ча цу ларашта дарба дара гүлакх дика ка ца йолаш лийнахш ухк тлехьарча ханнаца. 1958-ча шера деиз оалхазараш кхоача Ермоловский совхозе тохам бе байлар ухк молхаш долача дарбай: пинеразин-адипинат, пинеразин-фосфат, пинеразин-сульфат, пинеразин-фталат. Цу молхаш вай цлеша яьхана ларашта дика дарба хулаш хилар гучадаьнах. Цар цлендас дла-докхк аскардиоз яха лараш. Гетеракидоз яха лараш эггара дикчагала дладоакх фенотизин яхача молхаша.

Аскардиози гетеракидози яха шаккха лараш цьан ханна хилча пинеразинах фенотизинах фу дарба доал текхача гучадаьнах царех геттара дика дарба доалаш хилар.

Котамий чурашка хьа а хинна, лараш хулийташ долча нлнана дегг дахьаш йоакххари-нарин бокхонца хьехача

ха теркал а еш, ухк боарма-хуайр тохам беш йолча котамашта молхаш, котамаш цьан килограмма дозал лараш: хьалхарча дийнахьа — 0,1 грамм пинеразин-адипинат, шоллагча дийнахьа — 0,2 грамм фенотизин, кхоаллагча дийнахьа — 0,1 грамм пинеразин-адипинат. Тлалкха дий ди-актук а долийта, юха а цу боарма-хуайр молхаш елар барх-лагча, нйлагча, еллагча дийнахьа, иштта длахо дийхьар из гүлакх опыт чакхьеллаш, вешта аьлча, 1961-ча шера май бетта 19-ча дийнахьа деиз ноябрь бутт хьахиллаца.

Котамашта гуйрийна даа хлара тоссача хана цу хларама а етгаш юайр котамий чурашка хула нланий доадеш йола уж молхаш. Уж молхаш а теча лудш бола коача кхача дика бур-ар котамаша.

Аскардиози гетеракидози яха лараш хинна йола нй бутт баьнна 6459 кюриг яр-изем боакхаш хиннаш. Молхаш тела йолайалехьа хлара дийнахьа-бус бляш кюригаш йовра лараш. Этгала а яь, яь-нача кюригашна хьажача цар-на массане чур нланий кюригаш. Цьаццайлоча кюригаш чурашка кхо бля а кьы совгла а нлана хулар.

Молхаш тела йолаеннача кхоаллагча дийнахьа кхоаза кизигагала хилар йовш йола кюригаш. Вларгаш дайнене низ беха кьайисачен кюригашта кьаста шоашта дора дарба.

Ионь бетта юкхье, зоовете-рин бокхонца хьехача

тайпара, боргилгачи жужана-хуайр влши кьоаста а даь, дла-ийна люцерн йолча метте хьалдаьча кьаст-кьаста а ч а цлендлаш йоакхйора уж.

Тлехьа-гладоагала бетташ-ка кхы а кизигагала хилар йовш йола кюригаш: июнь бетта хлара дийнахьа-бус юкьсера лар-хлара 7 кюриг лара, июль, август, сентябрь бетташ — 2 кюриг. Хьалта барчача ок-тябрь бетта ерригаш а 5 кюриг мара яланзар.

Молхаш а телаш кхьаба кю-ригаш санна, кьоаста а яь, шо-шай цлендлаш чуйоахна-шехьа а, уж молхаш ца юаеа кюригашта юкье аскардиози гетеракидози яха лараш дика держаш хилар гучадаьлар. Дладахьа шера май бетта деиз ноябрь бутт хьаотталаца зем а боакхаш даьча тохамаша бокхонца бак а даь хьаьх-кхад вай йийца молхаш а теча лудш кхьабача кюригаш 4,32 процента мара аскардиоз яха

лараш ца хинилга, хьалта мол-хаш ца тийнча кюригаш 80,5 процентана хиннах из. Гетера-кидоз яха лараш молхаш тий-нача кюригашта влала а хин-надап, хьалта уж молхаш ца тийнча кюригаш 55,4 про-цент цу лараш цамогаш хилар.

Цох гуш да, аскардиози ге-теракидози яха шаккха лараш хиннача котамашта лакхьа вай дийнча таппара пинера-зин-адипинат фенотизини йаха молхаш юаьр чоагала пай-дана долга. Иштта уж молхаш а юаеш, люцерн дайнийнача кхашка котамаш кхьабо длахо ца доалиташ лараш сикха соца а ду, хьалта цу лараш ужаз 3—4-зза кизигагала а йов.

Н. ГРИГОРЬЕВ,
ветеринари Илмай кандидат.
М. КАРДУМАН,
ветеринари лор.
Т. ДЗУСОВ,
Ермоловский совхоза кертгера зоотехник.

Техника дикца доал де деза

«Юртбоахама техника зула-ме, кхьом ца беш лелайарх лара ца ярах уловин бектох-хаме озара хьакхьаьра СССР Лакхехарча Совета Президиум Указ» дувцаш механизатор ший собрани хилар ухк депошка Каргалинский района Менжин-ские цлехарча колхозе. Из Указ чоагала разьа хинна гл а эшпаш, техникана эшпача таппара доал дара а из ларайра а даьке шоай колхозера дукха кхоачамбоацараш гучадаьлар, уж дладахара наькташ дийцар механизатораша.

Ший каракхьача техникана лертгала доал деш болча механизаторашта дегга чоагала тоам беш йоакхо йоацаш из ле-лаешта меттахьа тохаша да из Указ, аьлар тракторни бригада бригадира нов. Попова. Хла аьнна болх йистебоаллашехьа а, кхьметтел цлен а ца еш, цьацц-аболача механизатораша а шоашкара техника длакувсаш моттгаш нийсеннай вай колхозе, хьалта а цу таппара механизатораш бектоххаме эза моттгаш а яц.

Юртбоахама машинашта ремонт елга чоагала бектоххаме гүлакх да. Ремонт во-дина ярга хьажьа лел ялаташ дладера балхаш а. Цьабакьа из гүлакх бе-башка доацаш леладу цьацц-аболача механизатораша. Масала, хланз дукха ха йоацаш ремонт ил яьнай, аьнна, длаоттаьча селкага хьажача гучадаьлар цунна ремонт юае эсап хилар.

Механизаторашка длакувача доагорен машинашта хьакхача даьтайн учет колхозе во-лелаш хилар дийцар длахо нов. Попова. Малагча механизатораша мел доагор доаду хо-лурдолаш дац из гүлакх. Хлара механизатораша длаццача доагара а кхьа даьттай а учет лелаш йиш я машинашка доагор дегташ волча учетица. Кхоачамбача цьагарарча балха гл доагор кизигагала доа-дьяча механизатора материаль-ни оаглув хьаллоацаш лелаш

деза из гүлакх. Шой балха говзал даиман лакхьеш механизатораш хила бектгаш дийцар колхоза агроно-ма нов. С. Абина. Шерагара шерага эргайоалаш тоаду юрт-боахама техника, из дика йов-заш хила веза хлара механизатор. Машина «оамалаш» меха-низаторашта дика ца йовзараш из йоаеш а моттгаш нийсен-най вай колхозе.

Квалификационни комисси влалаш а елла, механизатор ший балха говзалга хьанга а хьалта говзалга хьажьа царна йоаг-йоагаш йола класс яла а эза, аьлар тракторни бригада учетица нов. Соболева.

Хьалда цу ше доал а дергдо-лаш, телхача хларама из ше визза бектоххаме а хурголаш хлара трактористага длаьла эза трактораша царна тлехьара ин-вентарь, кертахд кх а р колхоза механика нов. Бура-лова. Цунца тоагургда шо-шай тракторашта цар деш до-ла доал.

Цьанкха бахьан а доацаш цьан машина глара хьа а боа-хаш кхьа машина гл механизатораш хьажьабарах доала эе дийцар ший кьамалча тракториста И. Морозова. Из деш хилча, аьлар цо, халагала да-маша доал ца дара бекхевар малав ха, юхабоал ший-ший машина дикчагала дара бола механизатораша безам, телхача кьаьгеама дисциплина. Цуду-хьа хланзалца вай колхозе гү-лаш хинна из харцхьа гүла-лакх цлендас дладакхьа ху-лаш хилар.

Юрта боахама техника лора-елга тоагара а кьаьгеама дисциплина чоагалаьра а дикца дартдоаца гүлакхаш хьалда бектгаш доацаш а кийчелга а гл дладалар механизатораша колхоза правленна.

— Эшпача хана арадаьнна а чоагала лорхлеме а документ да СССР Лакхехарча Совета Президиума Указ! — цу улан-ца чакхьелар колхоза механизатор ший собрани.

В. СУХАНОВ.

Хлара латгара 5000 килограмм шура йоакххаргья

Курчаловский района Ле-нина цлехарча колхоза кьа-хьаьгамшоа чоагала сий деш, массаза а балхаш дика на йолаш, ший балха гов-зал кхьчарна дайовзийташ я коммунистка, КПСС Нохч-Галгалин обкома член, доярка Тазбаева Кхонха. Ялх шу даьнах, доахьангара шура янхьара даьке ше гланийца социалистически декхараш шера-шера тлехьаочаш а деш, цо дояркала болх бу. Ше денна дош сийленца кхоачаш а деш, дика чакх-дакхьар Тазбаева 1961 шу а.

КПСС XXII съезда реше-

неша, цу съезде чоагалаьча вай мехка коммунизм хьал-чара программ, дерригача со-ветскн халкьа санна, чоагала дог глос а даьккха, семиле-ка дийлагча шера кхы а докххагала декхар тланийца дикчагала йолча доярка Тазбаева — цо дош деннад ше деггача доахаш хлара латгара 5000 килограмм шура янхьа. Инза ший деша да а йолаш, из доккха декхар сийленца кхоачашдара гл-ийлрза кьаьхьаьн я хланз Тазбаева Кхонха.

Б. АХМАДОВ,
хьехархо.

ЮРТА ОБЩЕСТВЕННИ ОТНОШЕНЕШ ХУВЦАЯЛАР

колхозаша хулаш дола йоаг-ра экономикаш хувцамаш дларга йиш я хьалха латгача дикчача юртбоахама артелий опыташ. Масала, хьонгарда вай Ташкентский области Верхнеир-чинский районера «Политотдел» яхача юртбоахама артегала. Чоагала длабена юкьара боа-хам ба артегала. Цо йиш хилий-тар ший доалахьара материаль-но-технически база хьае, куль-турно-бытовой глншолш шера хьалге, колхозшоша хийгача кхьх царна лакхна мах телга йолашде. Ухк тлехьарча шера-шера колхозе хьалдаьд цьац-цане чу кхонхца — дий-дид цл а долаш дола 50 цленц, элект-ричествон радион чуйиллал колхозхой дерригача цленшка, асфальт йилла а гашьа егала а гоаьш колхозера уланцаш, водо-провод йиллай, дукхача колхозхой телевизораш хиннай, юрта газ кхьаьч. Колхоза я дукха культурно-бытовой учреждеш; школаш, берий бешамаш ялешш, клубаш, боль-ницаш, аптека, салага цл, ти-каш, столовн, баркьаш тега мастерскеш, спортивн площад-каш, хьалта хланз хьалеш латт масехьаца влалашара шьа школа-интерната зданин культура Цлал. Дукхагала йола доахаш колхоз-шоша хьалгача хьаьс ба арте-ла юкьара боахам. Сикха де-лаух артегала юкьара потребле-не фондаш. Цар чоташ влал-тлехьаькхад кхашна балхаш деча наха мах боацаш кхача телга, ялешкарчен бешамаш-нарчен бешамаш мах боацаш гүла-лакхаш дегга, колхоза дом от-дыке салага баха мах боацаш путевкаш тел, артегала кьабена-ча членашта пенсеш тел. Цу вай доаладаьча масалчара кьаьгта

хьагш да коммунистически хьисапе юрта хургойлча дерри-гача халкьа юкьара юртбоа-хама предприятие гүлакхаш.

КПСС Программаша гл йоаг, производствени нйзаш дега-даьхкарца дувденна шерлурда колхозашта юкьера производ-ствени бувазамаш, боахамаш юкьадезарара процесс кьаст-кьастача колхозий доаонел ара а яьнна, дларжаргья. Хланз ерригача колхозех 75 процен-тал дукхагала яраш чу алоацаш, колхозий юкьара а йолаш кхо эзар совгла обьединени я. Шера даржаш латт колхозий юкьара электростанцеш, юртбоахамаш продукташ цькара чакхьаохаш, глншолш материалш хьаеш йола предприятие хьалбелга, ил. д. Цу цьан ханна колхоза-ша даька лоц школаш-интерна-таш, клубаш, больницаш, са-лога цленц, кхьайола дерригача халкьа юкьа пайда эцаш йола культурно-бытовой учре-ждеш хьалбелга. Цу дерригача хларама колхозно - кооператив-ни доалахьа тлехьагала дерригача халкьа юкьара доалахьенга йоакххаргья.

3.

Юрта общественни отноше-неш деглаьхуларан эргайаран бонкха лархлал болаш я совхо-заш а. Юрта боахаме дукхагала социалистически предприятеш-нахьа озаш а уж, хлана аьлча цар доалахьа дерригача халкьа юкьара а я, хьалта производ-ство юкьара эрзарен влал-тлехьаьнкарени гүлакха боарм длаьхлала хиларча белгаллолаш а я. Цьабакьа, совхозаш ху-ва ца лудш юсаргья ахилла да-ла. Деглаухаш бонкха нйк да-ла хьа беза цар коммунистически

предприятеш боарамга кхачара. Юртбоахама производствено дла-рча лакхьаьча культура образе-цаш гойташ дола, чоагала меха-низированин дика влалтлехьа-даьнен боахамаш хургда сов-хозех. Цар чур материальни-ни культурни хьалаш гореларч-на тара ластаргга. Совхозаш-карча гүлакхашта деш дола кулгал гл-гала дукхагала демо-кратически хьисаьпеа дларжар-да, боахамен культурно-быто-вой дешаш кьоастедеца хана хадданза дукхагала лакхлурга болхлой гүлакхерча наькен коллективай, юкьара соборнай, производствени совещаней лархлар. Коммунизм хьалбелга юкьагала совхозий лархлар лакхлурга, юртшакра куль-турни производствени цент-раш а хулаш.

Юрта общественни отноше-неш эргайлара кизигагала лар-хлал болаш хургдаш колхозий совхозий шоашта юкьера а моттгетгача производствени предприятешчара а производствени бувазамаш чоагидир, тайп-тай-параш производстваш цьанна хьалра практика шерьяр. Цо йацашдергда шера юкье балха низаши производствени кхоача-мехи цьан ларгалаьн бизанз пайда эцлгаш, новьтоал дегга да кьаьгеама овсарел лакхья-ра а наьха материальни куль-турни вахара боарм айбара а. Экономический пайданагала хил-лара хьажьа хьахургья, юрт-боахаме производствени пред-приятешта пайданагала йолча оаггараьча специализации коо-перировани а еш, юрта боа-хам ший продукция промышлен-ности переработка а еш хил-ларца аьнна бувазбена хурго-лаш йола аграрно-промышлен-

ни обьединенеш. Цунца цьанна юртбоахаме производствени производствено влалашгтохарах длахо колхозно-кооперативни дерригача халкьа юкьарени доа-лахьа гаргозлгаш хургда.

Шера коммунизм хьалбелга юкьагала колхозашн совхозаш деггайолалар тлехьа-галаьча хана ший социалистически чучоацмаш диллача коммуни-стически хьисаьпеа юртбоахама цьаьча предприятш хиларга кхоа-чадергда. Из хургья дерригача халкьа доалахьен лард-гала лат-га, культура лакха йолашш дика влалтлехьаьннеи производ-ство, хьалха латта юртбоахама техника, боахама доал дара де-мократически формаш шера деглаухаш, кьаьхьаьмхой йок-хьа самодетельность а йолаш йола предприятш. Юртбоахама цьаьча предприятш лелайра до-лараш цу цьан ханна социаль-стически доалахьен шаккха форма влалашгтохилга, юрта общественни отношенеш комму-нистическичарга йоахилла хургда.

Юрта керда общественни от-ношенеш кхьара юкьедоагаш да кьаьхьаьмца коммунистический гүлакхаш хургдаш кхел-там балар а. Ци хезача тчачи-ца Гаганова Валентиний ини-циативах вай мехка хьахьинна патриотически болмаш промыш-ленносте баржа а леш, юрта боахаме а баржаш латт. Цунна тешал д, масала, юртбоахама производствено хьалха латтараша тлехьаьбуарашта шешество дла-лаш хилар. Цу гүлакхаша хлара хьаьхам белар дайнигала хла-маш шоаш санна дика хьувьт-аьрилош шой лоаалошаша практически новьтоал дег-лаьхлгача Алтайский краерча

«Страна Советов» яхача колхоз-зерна нов. Беккера бригада члешна. Хьалта цар шой дош кхоачаш а дир. Цлн хеза бол-ча колхозий председателаша, шоаза Социалистически Кьаьге-ама Турпалаша М. А. Посмит-нен П. Ф. Ведутен беннача хьа-кхакхаш, Украин тлехьаьсача артегашта новьтоал деш хланз эзар гаргга хьалха латта колхоз а.

Вай доаладаьча масалчара кьаьгта гуш да советскн нах бокхка сакхетам болаш хилар, цар шой общественни декхар кхетадеш хилар. Цо хьаьхонх коммунистически общественни отношенеш процесс кхоачашку-лаш хилар.

4.

Производствени нйзаш чоаг-гала деггадоадалара ларда гл коммунизма гарахьаьра хьажьа колхозни юртш кизига-галаьра, дикча, дика кийчел цленц, коммунальни гүла-лакх, бытовей предприятеш, культурни медицинский учрежде-нени а йолаш йолча города хьисаьпе нах бахача пункт-таш тара эрзаргья. Социализм хьалбелга латгача шерашка а о-влангара деиз хувцаленнад со-ветскн юрта субат. Иалаьмаш чоагала лакхьеннах колхозни ахархой культурни боарам. Хланз колхозни юртшкча я дук-хьа нах чууахаш йола 100 эзар совгла библиотега, 115 эзар гаргга клуб, 85 эзар гаргга ки-ноустановка, хьалта иштта ит-ш эзараш больницаш, берий бешамаш, ялешш, кхьайола куль-турно-бытовой учреждеш. Ер-ригача юкьера школаьх ашш гаргга яраш юртшкча а. Юкье-рен лакхарен образовани йолча

наьха дукхалга диллача городан юртан юкье яьла юкь дикча кизигагала. Нагахьа санна 1939 шера хлара эзар сага лархлалш юкьарен лакхерен об-разовани йола нах болхолошш юкье колхозшошта юкьерчул 5,4-зза дукхагала хиннабале, 1959 шера 1,6-зза дукхагала мара хиннабаш цу. Хланз бер-ригача колхозхох 23 процент бараш юкьарен лакхерен обра-зовани йолаш ба.

Коммунизм хьалбелга юкьа-гала кхы а сикхагала кизиглурья культурни боарам юкьера юкь. Цунца цьанна хувцал кулхозхой культурно-бытовой хьа-лаш а. Юрташ гл-гала дукха-гала хьалбелга латт культурно-бытовой глншолш, хувцаш апла-нах юха хьалбелга а нах баха пункташ. Хланзал а белгалло-лаш латт тоагларген культур-ген диллача цьанна хларама городел эшамалга йоаца юртш.

Аьтутв болашгала хургойлча таппара хьалбелга цлгаш про-изводствени общественни здан-еш, чуче цленц, электростан-цеш, радиостанцеш, водопро-водш, наькташ, бувазам, га-шаш йоглар, культурно-бытовой учреждеш комплекс (школаш, больницаш, клубаш, культура цленц, столовеш, берий беша-маш ялешш, пекарнеш, салога цленц, иштта кхьараш). Нах баха пункташ цу таппара ху-вац а, масала, Кировский обла-стер «Красный Октябрь» яха, Горьковский областера Тимирязе-ва цлехар йола, Самарканд-ский областера «Москва» яха, Курский областера Калинин яха-ча юрта, Киевский областера Косаровка яхача юртага колхозаш а дукха кхьараш а.

Городан юртан юкьера баш-

хало дайоакхилга айхьа дув-заденна да юртача кьаьхьаьм-хой культурно-технически боар-м лакхьарча, юртбоахамера кьаьхьаьм индустриальни кьа-хьаьма тара безабарча. Про-мышленносте меттел, юртбоа-хама а йнзаа чакхьаькххаргья производствено комплексни меха-низаци, электрификаци, химиза-ци. Кьаьхьаьм техникисни кийч-баларен влалтлехьаьларени боар-маша диллача юртбоахама про-изводствено промышленничча гар-гагилгаш. Цунца цьанна чоаг-гала лакхлурга юрта бахача наь-ха культурно-технически боар-м. Индустриальни болхлой культурал цьанна хларама эшамалга йоаца, лакхна про-изводствени культура а йолаш йола дукха надраш я вай юрта хланзал а. Производствени нйзаш деггадаьхача боарамген кьаьхьаьма гүлакхашкен, про-изводствени отношенешка, культурно-бытовой хьалашка, наьха вахар тоадалара боарам-га диллача города боарамга кхоачаш лакхлурья юрт.

КПСС Программаша гл аьхача таппара, городан юртан юкьера социаль-но-экономический куль-турно - бытовей бахшалонаш длаьхар коммунизм хьалбелга карагдлаьнна сийлахь-док-хийча хлараьца цл хургда.

Цу таппара, шера комму-низм хьалбелга юкьагала юртага производствени нйзаш дегга-доадаларон общественни отно-шенеш эргайоахаш тоагрон тлехьа-тлехьаьго торо хуудьтар-гье советскн юрт производствени распределен коммунистический формашка аькха.

С. СДОБНОВ,
экономический Илмай кандидат.

Ха зехъа йоаю

Диадхача шера ший балха план 100,3 процент кхоачашъ-ый соттаь мебель еча Грознерча фабрико. Цо хъалъ мебель тикашка ца лотатиташ чехка дахъу къахъегамхоша.

Дика я фабрикера болхлой коллектив а. Нестеренко Аллас кулгалдеча коммунистически къахъегам бригада хъаю продукци дика я, балха нормаш 120—130 процент кхоачашъ. Глан-да гом сеттабеча коммунистически къахъегам ударникаша нов. В. Кабета, И. Шаухалова 125—140 процент кхоачашъ шой балха нормаш. Балха нормаш ишта тлехкхоачашъ дика болхлой дуккха а ба.

Цъабакъда, из ишта дале а ухк шера юхъанца денз болх дика лелац фабрике. Чухъежа кизгаш ду цех, кизгаш дац яхаш хланз а болх дла ца болабеш сеца латт, ишта ший болх длабалабача кучена эша мебель еча цехо а. Цудухъа ухк шера хъалхарча 10 диннахъа балха план 60 процент мара кхоачашъ яляц фабрико.

Цу тайппара, ухк шера болх во длабалабара бахъанаш да фабрика кулгалхоша из лертта влешаг да боллар, балха эшаш йолча хламаша болхлой йалаш ца бар. Масала, коммунистически къахъегам бригада кулгалхошо нов. Нестеренко йоах, хлара денна болх длабалабача хана шой бригада 10—15 минут а кхы дукхагала а сеца латта езаш хул хъабе болх ца хил-лар бахъан долаш, цу балха мел эша материалаш фабрике йоллашехъ а.

Фабрике хланз а дладахача шерарча балхий итогаш яляц кердача шера де дезарш белгалдахача. Бригадаша, къахъ-къахъача болхлоша кердача шера социалистически деклараш тлайицаца. Деш дола балхаш хъокхама доска тла хлара денна лертта бйаргадойтац. Уж тайпа кхоачамбоацараш дуккха а да.

Фабрика а цун партийни профсоюзни организацией а кулгалхой декларийла ба деррига кхоачамбоацараш сикха балха юкъяра дла а дахъа, денна заданеш кхоачашъергойлаш болх влештлехъбаккха.

К. ДЖАБРАИЛОВ.

Керда цех болх бе йолаеннай

Ухк ханага кхаччалца сезонах мара болх беш хиннац Грознерча № 1 йола киришк ю завод. Хланз искусствени механизировани сушника а йолаш керда цех хъалъ цига. Цехе 17 камера я. Юкъяра лаьрхлача цытара 54 эзар киришк ятта чуттае йиш я цига хланз. Цудухъа, сезонана а ца хъежаш бйарча шера продукция арахеца йиш я заводгача. Нагахъа санна хъалха киришк йокъае ши клира а кхы совгала а ца йийзале хланз цыта дла-чуттае еррига киришк 42 сахъата йокъалу.

Еррига киришк хъалгала цытан помещене чу хилар бахъан долаш хъаю киришкаш дикагала хуртъя, къахъегам овсарле лакхлургъа, ха кизгана-

гала йоаергъа, хлаьта болхлой болх дуккха аттача баргъа. Кердача шера цлоагала хланз айденна къахъегаш я мастера Д. Жижина кулгалду коммунистически къахъегам бригада. Производствени заданеш 120—123 процент кхоачашъ цо. Къахъата дика болх беш ба слесарь Кувданов, экскаваторщик Быков, болхлой Албогачев, Арчакова, Валнев, кхыбараш а.

Цъабакъда, цъадола кхоачамбоацараш а да балха юкъяе. Турбаш ца хиларахъа тогъал дац производствени балхаша а эшаш дола хий. Цу гйулакх цлоагала новкъарле ю. Моттигерча промышленноста министество хъажа еза уж турбаш сикхагала йалашъярга.

М. АЗНЕВ.

Къахъегамхой хъашташ дикагала йалашдара

Планал совгала 15.400 сом мах бола продукция а луми, толамца чакхдаькхсар семилетка кхоалагала шу № 1 йолча горбытнобината коллективно. Къахъегамхой хъашташ мамогта дикагала йалашдела шой кертергача деклар а лоархлаш, кхы а дика-

гала къахъек коллективно ухк кердача шера. Къахъата дика болхаш ду баркъаш доахаш болхца Возжева, Дроздкова, Гадияра, мастераша Хвостикова, Ковальчука, Лебедева, ишта кхыбараша а.

А. КУРКИЕВ.

Говзалаш йомаю мехкараша

1960 шера Коммунистически парти Советски правительственихъ Грозне № 2 йола ремесленни училища хъаийлай. Цу ремесленни училища деклар да вай республикерча промышленни торговни предприятешна болх бе квалифицированни кадраш арахеца.

Шийна хъалхашка оттадаь деклараш дика кхоачашдеш хъаюагала училища. Дладахача 1961 шера хлебоубочни промышленноста общественни питанена, торговлена 175 дика говзал йола болхлой кийвири цига. Арахийдича кадראה болхлой моттигаш хъаийлай. Масала, Гудермес керда хъаийлайча маьхъ еча заводе училище кийчъаь 25 къона болхло ба хланз болх беш.

1960 шера вайнахъа мехкарий училище чучозара гйулакхала влештлехъдолаш хиннадале хланз училище мехкарий шойаш ух деша. 1961—1962 дешара шера тлайицаца социалистически декларех 100 гаргача гйулагехи нохъежи бола мехкарий деша хъаьца безаш яр училища. Цъабакъда, уж дукхагала хъаийцаь. Цъаьца-болча мехкариша дукха новкъарленаш нийсненнале а парсов цлоагала деша безам хилархъа хъаийбаь уж, Масала, дешархо Ванкаева деша хъа хъа тлехъяьнна йоллашехъа а длайицаь продавецни группа кийчъаь. Цлоагала разва барар Ванкаева гаргара нах из училище деша яхара. Дезал болча кхалсага цъаькхъа гйулакх дац училище деша яхъа, яхъа кхъамаьлаш деш хиннад цар. Цъабакъда цо теркал даьдац уж хабараш.

Боккхача безамца училищеша деша бахъаб вайнахъа мехкарий Р. Султыгова, З. Мукаева, М. Горьханова, Л. Наурбиева, З. Эскирханова, ишта кхы дукха бараш а. Ерригаш а училища тайппарча отделенешка хланз дешаш 279 вайнахъа, эрсий эрмалой, ишта кхыдолча кхъаьман мехкарий ба. Уж берригаш а барт тайпа цъаь дезал санна бахъаш, дешаш, салолаш ба. КПСС XXII съезда сийна дика деша денна дош кхоачашдаь дешархоша. Хланз дешара успеваемость 100 процентгала кхачай.

Грознерча тайп-тайпача предприятешка балхашка болча училища арахийдича къонаца специалисташа беча балха цлоагала разва хул кулгалхой. Масала, №№ 1, 2 йолча маьхъ еча заводе, кондитерски фабрика кулгалхой массайолча хана баркал олаш ба дика опыи йолаш, кхетам, хисап долаш кадраш кийчъаь. Училища арахийдича специалист хъаькхъал, хъаьбеча балхъа хисап хилар хъаьгойтад дукха ца йоацнац республикански профтехобразование кийчъаь хиннаца творчество технически выставка. Выставке хъокхаш хиннай 80-нел совгала цй йола кулгарни, хлебо-убочни, кондитерско-консервни издеш. Цига училище церахъа блайнел совгала баркал олаш предложени яр отъывай книжка тла длаьзъа. Ер я выставке хиннаца комсомла райкома секретараша хъаь цъаь предложени «Профтехобразование училища дешархой клайица ба, издеш кийчъаьца экспонаташа цюкъяе вайнахъа мехкарий хилар докхъа да. Оаха дех шохой районашка болх бе дахъар.

Дукха балхаш ду училище эстетически кхетам лаьхъара а. Цу гйулакх лаьрхлаци каст-наста кийчъларча темехъа лекцешъа, беседаш ю, керда газеташни журналаш деш массанена хонаш, культурни салагара сайре-наш ю, КПСС XXII съезда делегаташа влешагбетта л у, стегазеташ арахеца. Хлаьта училище художествени самодеятельность, баркъаш дика а гега а йомалуд, ишта кхылола

кружокаш я влешагтлехъа.

Ишта дукха ца йоацнац комсомла 40 шу дизара хетамъа «Доккхий хламаш дара тла хъех ла, комсомольски билет» а хъаьча темаш хинна сайре дукхъа хана йицлургъаь мехкариша. Из сайре влешагтлехъа консервни болхлой хургоболча группа. Цига хийхар Грознерча къаьна болъевинаш, эггара хлаьла комсомоле баха кхъаьгамхой.

Деша багъаца мехкараша дика дукха лоац спорте а. Спортивни секцешка тайп-тайпача разрадаш йолаш мехкарий ба. Масала, акробатически художествени гимнастикаш хъаьлар разряд лелау дешархоша Долматовас, Сирельникова. Художествени гимнастика разряд хъаьлар кхъосам лоатбаь хланз Тангивеас, Тумгоевас, ишта кхыбараша а.

Керттера уйла тлайхийтай училище мехкараша юкъяе длаьхъа замаш юхедиса гйулакхаш доахаш саг ца хийлй-тара. Цу гйулакх лаьрхлаци культурно-массови мероприя-теш влештлехъаь. Масала, Кылбаседа-Кавказъ исторический моттигашка экскурсия кхул, коллективни тайп-тайпача кинофильмашка хъеж. Уж бигаь курортни городашка Пятигорске, Кисловодске, Железноводске экскурсе.

Дика дукха лоац вайнахъа мехкараша художествени самодеятельность а. Къахъата-из болх дика лелау дешархоша Далдаевас, Албогачиевас, Байтамировас, ишта кхыбараша а. Хланз кастта хургойлаца республикански йиьлаьгача смотгара кийчълар а художествени самодеятельность коллектив.

Сурта тла: училищера дешархой № 22 йолча столове практиках (аьрдехъара аьтхъа) В. Остренко, Р. Матискина.

Х. БЕЗНЕВ, Грознерча мехкдаьта институт 4-ча курса студент. И. ПИВЕВА сурт.

Къулбехъарча Вьетнаме чубеннаб американцаш

НЬЮ-ЙОРК, 11 январь. (ТАСС). Партизанашта дукхал къосам лоатбае вьетнамцаш йомабеш, айна дукхагала американски тлехъаь ухъаьхъа ме ух, тлехъ-тлехъа цлоагала американски сибатехъа ласташ йоагала Къулбехъарча Вьетнаме столица улацаш, яхаш, яьду Сайгонера Ассошиейтед Пресс яхъа ца агентстваша корреспонденто. Къулбехъарча Вьетнаме шин эзарнегара кхъаь эзарнега кхоачаш массе тайпа эскарца гйулакх деш бола американцаш ба, хлаьта уж денгара денга кхы а тлаухаш а ба цига.

«Каст-наста партизанашта донаш деш дезаш хул американцаш, яхаш белгалдохъа корреспондента: Хланз дукха ца йоацнац партизанаша яьча киййлен тла эскарца гйулакх деш вола цъаь американец вийнаш.

Партизанашта лоатбаь къосам минта лаьбе беза, айна, вьетнамски салтий йомабеш бола эскарцарча гйулакхера американцаш мел дукха ба бокъонац хови даш. Моастагълун тые болх бе йомабеш американцаш вьетнамски салтий. Лаьрхлаци кийчълар бола уж агентшаш, яьду корреспонденто, кхонкхаш саг юкъяе вола группаш а еш, моастагълун територе тла йочу-хуьсаргба, кхыметтел Кылбаседа Вьетнаме кхъаьса а мег».

«Т-28» яхъа цъаь мотор болча самолетацша, вертолеташца, яьгача разведьательни транспортни самолетацша ле-

ла вьетнамцаш йомабеш ба американски тема-фецарча низий инструктораш. Вьетнаме ший хана длаьна яь «В-26» яхъа ший мотор бола юкъяра бомбардировщикаш, цу самолетацша а экипажащ кийчъаь ба хланз.

Ишта алсамийонкхаш латт вьетнамски тема-форда флот а, къахъата влешагтлехъа Штаташа тлаьча дайгача патрульни кемаша, десантни кемаша, тральщикашца. Цу кемаша вьетнамски экипажащ кийчъаь американски тема-форда флота эскаршар ба.

Эскарца гйулакх деш бола цъаьбола американцаш тема-гйишлош хъаьлехъа хъожаь ба, кхъогадаь аьлаь, самолетацша вертолеташни хъаьлгертгйишлен йохушаргйишлен майдаш а аэропорташ а хъаьлехъа.

Самолетацша а форда тла йолла а влешагтлехъа Штаташара хаданза а ухъаьз тлаозаш латт керда техника. Каст-наста, яьду корреспонденто, бахархошта бйарга ца ййтар дукхъа, бийса яхъаца хана Сайгона улацнашца йолла лел американски эскара техника колоннаш.

Дукхалга диллача а герзий кхоачамашка диллача а хлара киййлар шерлу американски тема-советникий группа, йалмаьтаь йонкхаш лаьр. Провинце а белгалдохъа корреспонденто, йалел нукалшаш саяна деглаьх иштарча американски тема-советникий лагераш.

Анголера тлехъа гйулакхаш

ЛОНДОН, 11 январь. (ТАСС). Ангола кылбаседа оагйорахъа хланз а тлехъа латт португалски блуен ангольски повстанций отрядаштен юкъяе. Рейтер яхъа ца агентстваша кор-

спондента беча хоамах, ухк тлехъарча хана герашара донаш хиннад Кармона, Канзела, Санза-Помбо, Македа до Зомбо районашка. Шинна оагйорахъа боабаш нах а ба.

ДИКА ХОАМАШ

Коммунистически къахъегам цех яхъа цйи яккхара

КПСС XXII исторически съезда решенеша а цо тлайицаца вай мехка коммунизм хъаьлара программ а цлоагала къахъегам хиннар лахъ а даь, дика кхъахъегаш я Грозненски химически заводе гйишлошта ремонт еча цеха коллектив. 1961-ча шера декабрь бетта план 112,4 процент кхоачашъ ерригача цеха коллективно. Къахъата дика балхаш дарца белгалдеша цехера новкъосташа В. Белобородова, Е. Дудникова, А. Сухова, И. Лысенко, М. Шкуркина, В. Савенко, А. Толкуна кулгалду барташ а ишта кхыбараш а.

Цлоагала барт тайпа, Дакхена мамогта дукхагала пайда балара тлаухуш а цеха коллектив. Цеха беррига болхлой тла а болаш хиннаца партийни собрание, цеха коллективана карагдальна хламаш дийна а дийца, коммунистически къахъегам цех яхъа сий-

лен цйи яккхара хъаь длаьлолаьта хъаьлхаша оттайлар цуна. Из предложени цлоагала разва хинна хъаьлхаш собрание кхъаьлхаш даьча болхлоша Савенко, Шкуркина, Сухова, мастера Голыкова, ишта кхы дукханеша а.

Массе оагйорахъара дош дийац-чул тлехъагала собрание соцам бир коммунистически къахъегам цех яхъа цйи яккхара тлехъа къосам боллобаш, айна. Къахъат-къахъата бригадаша а ерригача цеха а хъаьлхаша оттам дола лекхашар кхъосталеш ба хланз цехе. Из ший дола цйи яккхара тла-бйарза кхъахъаш ба, цехера коммунисташ, комсомольцаш, беррига болхлой.

Бйуьбена ала йиш я, 1962-ча шера цеха коллективно коммунистически къахъегам цех яхъа сийлен цйи йоккхартъа, айна.

А. ПУХОВИЦКИЙ

Дукхагала мехкдаьтта продукташ

КПСС XXII-ча съезда решенеша шойаш хъаьбеча балхаша жоь лу Грознерча производствени-товариш контора коллективно. Семилетка кхоалагала шера план ханал дукхъа хъаьла кхоачаш аь, Дакхена планал совгала 256 эзар сома продукция енай цо.

Кхы а докхкагала деклараш латт коллективна хъаьлхашка кердача 1962-ча шера. Уж толамца кхъо-чацшара хиннаре кхъахъаш а еррига коллектив. Из дика бйарга-гу январь бетта хъаьларча дешош-ка цар даьхъа толамеш.

Дика кхъахъаш я ЭЛОУ-1 йолча установка №№ 1, 2, 3 йолча участкый коллективаш. Мехкдаьтта дола хлорид длаьаькхара цлоагала кхъахъаьгала № 3 йолча участкый оператораша коммунисташа ни. Назаровен Шапошниковен. Нормаш мехкдаьтта цхлан литрах

50 миллиграмм хлорид долаьлар лаьрхлаци метте, 25 миллиграмм мара длайиьтац цар. Из боккхача лоархлamera гйулакх да.

Ишта дика кхъахъаш ба 1961 шера коммунистически кхъахъегам адин енаьча № 1 йолча участкый оператор Куркин.

Шийгара кхъахъаша хъокхаша гойташ болх бу Карачухурски сплел йоккхалга йолча оператора Карачухурска Марияс кулгалдеча сие-на. Производствени заданеш 120—130 процент кхоачашъ цо.

Мехкдаьтта сифрада продукташ кийчълга мел лоархл болаш гйулакх да а ховш, даьхуш ший болх шоллагла цеха нов. Панчичка кулгалдеча шоллагла уча-стка коллективно.

В. ОПИЧ, парткома секретарь.

Къахъегам вахте

Доккхий деклараш да 1962-ча шера «Красный молотъ» заводе коллективна хъаьлхаша латтараш. Кердача шера хъаьларча дешош-ке а кхъахъегам хиннар латт-денна длаьлолаьт красномол-тошаша семилетка дийаьгача шера план кхоачашъара тлехъа лоатбаь къосам. Кердача низа-ца длаьлолаьт СССР Лакхъарча Совете хургойлаца хоржа-мий сийна йола социалистически яхъ.

18-ча марте — СССР Лакхъарча Совете хормажаш хулаьча денга бий бетта план кхоачаше дош деннад аьрг-аьрг цхъан на-ряьла бол беш болча фрезиро-внишка Ермак Николаен Куло-ветов Иванен. Шой деша дай шойаш хилар хъаьхъок цар. Масала, 11-ча январе планаш 60 мара йоаьча 100 деталь хъаьйр нов. Ермака. Цул тлехъауьсаш вад цун сменщик Куловетов а. Коммуни-

стически кхъахъегам ударник яхъ сийлен цйи енай цу шиньена а.

Кхоалагала шу мара дац комсомол Сасуев йаллаца заводе болх бо, хъаьбаьлаь, цу юкъягача хъок болга гозвал йомайи цо. Кердача шера хъаьларча дийнахъа яхъ, шоллагла дийаьгача итт деталь йир цо, хлаьта 11-ча январе цо складе длаьчулар 20 деталь. Ишта денгара денга лажъко кхъонаца болхоло кхъахъегам овсарле. Комсомла XIV съезд хъаьлхаша денга балха нормаш 130 процентал кизганагала ца еш кхоачашъа — ишта да цо шийна хъаьлхаша оттадаь дек-

тараш. Тлехъ-тлехъа дукхагала хул «Красный молотъ» СССР Лакхъарча Совете хургойлаца хормажаш сийна кхъахъегам вахте уьтгараш.

К. ТИМОФЕЕВ.

Хулигана суд яьй

Грозненски района 1-ча Мая церахъа колхозера болхлой Еремеев Сергей каст-каста корта бохо малар менина бйаргеш иш яр Перово-вниш станице йолла лелаш. Цхъан дийаьгача кхъаькхаша мехка хъаькхаша цо балха иш долаш. Длаьрхлаци шера длаьхъаца иш бетта 15-за мара балха ваха хиннаца Еремеев.

Цо лелаьдъа воча гйулакхаша влалла къосам лоатбаьбача колхоза правление, парторганизацие, общественность. Цудухъа влалла теркал ца веш вйтача Еремеева дукха ца доацнаш еьха а веха станцьерча юрта Совете а вена болхложца елар

яьй. Шийа помещене чуря араваьла аннцъа тлехъагала бйахъаьлаш доь, ишталаш тла даьда документаш длаьхъа кхъаьш, цу тлехъагала юрта Совете секретаря Мисника кхъаьмараш йудаш хийьдеша кхъаьго-корьаьвнишка хулиган.

Дукха ца йоацнаш хулигане нийса доаьца, во гйулакхаша лелаьдара Грозненски района халкца судо С. Еремеева чувалла иш шу суд яьй.

И. АЙДИНОВ,

Грозненски района прокурор.

Редактор М. К. ЛЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций церахъа кинотеатре. Покхъа зал — «Доккхий бешар». Дололу: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10. Замига зал № 1 — «Доккхий бешар».

Дололу: 8, 30, 10, 30, 12, 30, 2, 30, 6, 30, 8, 30, 10, 30. Замига зал № 2 — «Доккхий бешар».

Дололу: 9, 11, 1, 3, 5, 7, 9. Замига зал № 3 — «Доккхий бешар».

1962-ча шера 30-ча январе Москва хул 3%, йолча кхадж уьчаь Пачхъаьлхен чухъарча заема 85-гала кертергача тираж. Тиража 16 разрядлах 136.000 кхадж боагларгба 7.440.020 сома маьхъа, цу даькье:

32 кхадж хларене 5.000 сом доаккхаш. 80 кхадж хларене 2.500 сом доаккхаш. 400 кхадж хларене 1000 сом доаккхаш. 1.280 кхадж хларене 500 сом доаккхаш. 11.200 кхадж хларене 100 сом доаккхаш. 123.008 кхадж хларене 40 сом доаккхаш.

Хлара шерра-шера яхъ кертергача царел совгала цхъаькхен тираж хул заема. Заема билигашеш покхъа а йокх, дукхале йоацнаш юха хъа а ийю себергательни кассаша.

Тлехъа ца доахаш, ханнахъа эьча 3%, йола кхадж уьха Пачхъаьлхен чухъарча заемаш!

Городе Грозне, Первомайски ули-

ца, 31, кв. 9 яхъ Иржанская Тамара цагала, 31, кв. 9 яхъа гр-на Иржан-ский Юрий Самуиловича суде лена-на г. Грозне, Первомайски ули-

РЕДАКЦИЕ АДРЕС: г. Грозный, Цита фронтонвий улица, 15. Телефонаш: редактораш зам. — 2-07-01; бокхтохлама секретараш — 2-45-48, партийни вахаре, экономикаш, письмовий отделаш — 2-25-72; корректорске — 2-30-91.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 15. Телефоны: зам. редактора — 2-07-01; ответственного секретаря — 2-45-48, отделов партийной жизни, экономикаш и писем — 2-25-72; корректорской — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа цлехъа йола типограф, г. Грозный. Резолюция проспекта, 30/3. Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Ре-

Доаьа дехъара

КРИЗИСАЙ ШУ

ЛОНДОН, 11 январь. ТАСС-а корреспондента В. Чунсева хъаьтой:

Дунен тла хъалха латтача промышленни пачхъаьлхенех ца! Йолча Англе престиж хланз эттар санна цлоагала кхерам тлаьтта кхы хъалхалга цхъанна хана а хиннале тамаш я. Бахъан доацаш дац, мехка экономически хъал цлоагала терко еш английски кепа йоаьно дуьшаш хилар. Хъалхалга «Оарц» аьлча санна телаш хиннаца английски экономика хало йолаш хиннаца кхы цхъаьбача шера йогаша хеталъаца лоацнагача информация меттел араьвала йолаьнай «йоккхийча топацша» тара йола йорбаьнна болча английски экономистий коментареш. Цъабакъда, царна юкъяра юкъя коментареш йоккхалген кйоргарген хилар мара яц, цар кертергача малаьн — мехка финан-саш а промышленность а чулоа-цаш йолча депрессена мукларло дар — цар тла а вокхар тла а хувца да лумш дус.

Из ишта хилара дика тешал ду, выводаш цлехъаьлхен йоа-цаш е сов сикха ю, айна, бехк балхаш хала долаш долча «Таймс» яхъаца газета тла кепа текха январе араваннаца обзор. Цу обзор тла кепа текхай цйи хеззача английски экономи-мисташа яьча английски эконо-номика анализ.

Алхха 1927-ча шера денз хъаьлоагала юкъягала кризисаш хиннаца шерашта юкъяе ит-

лагала шу дар 1961-гала шу. Яхаш, яьду экономиста Томас Валога. Пайдана йоаца эконо-мически политика хецане а длаьца ца тугаш вай хъувзача юкъягала, белгалдохъа цо, «про-мышленни продукция арахецаца даькье дунен тла юхъанца шоллагла моттиге, тлакхъа кхоалагала а кхыметтел йиь-лагла а моттиге тлехъаьна хъаь-кар промышленни деграахара даькье кертергача лоархлаш хин-на Англия, хъалхалга Советски Союзон, тлакхъа Малхбузе-хъарча Германия, Японен, хлаьта дукха ца говш Италия а тлехъаьна меташ а яьз».

Англе экономика гйулакхаш ишта цлоагала во лоархлаш алх-ца цъаь Валог хинна лац. Ма-сала, Лондонски университетге экономика хъежаш волча Алан Дей из дош цлоагала йаткхъ